

УДК 378.16

Болілий Василь Олександрович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики
Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград,
Україна
basilb@kspu.kr.ua

Копотій Вікторія Володимирівна

викладач кафедри інформатики
Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград,
Україна
vkopotiy@kspu.kr.ua

ВІКІ-ПОРТАЛ ЯК СКЛАДОВА ВІДКРИТОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація. Стаття присвячена опису методики використання вікі-технології для утворення інформаційної складової відкритого освітнього середовища університету, яка є інноваційною та перспективною. Розглядається досвід облаштування вікі-сайту університету, організація інтерфейсу, колекція розроблених шаблонів вікі-статей та спосіб об'єднання викладачів і студентів у вікі-спільноту. Аналізуються успішні приклади вікі-проектів, як організація спільної навчальної діяльності студентів на рівні університету, у рамках яких реалізуються дослідницькі, інформаційно-пошукові та творчі завдання різного типу та призначення.

Ключові слова: відкрита освіта; освітнє е-середовище університету; вікі-технологія; вікі-сайт; вікі-проект.

Зростання темпів розвитку сучасного суспільства веде до того, що об'єм інформації постійно збільшується, а отже, збільшується частина освітнього процесу у рамках навчального закладу. Сьогодні перед освітянами вищої школи стоїть складне завдання: забезпечити відповідність знань, умінь та навичок майбутніх фахівців вимогам часу. Новітні інформаційно-комунікаційні технології є тим засобом, використання якого надає можливість одночасно і поліпшити освіту, і забезпечити освітнє середовище навчального закладу новими інструментами [1].

Вивченню шляхів використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі присвячені роботи багатьох вітчизняних науковців, зокрема: Н.В. Апатова, В.Г. Бевз, В.Ю. Биков, І.Є. Булах, А.Ф. Верлань, В.Ю. Габрусев, О.М. Гончарова, Ю.В. Горошко, А.М. Гуржій, В.М. Дем'яненко, М.І. Жалдак, І.Б. Іваськів, В.І. Ключко, П.М. Маланюк, Ю.І. Машбиць, Н.В. Морзе, С.А. Раков, Ю.С. Рамський, І.В. Роберт, В.Д. Руденко, З.С. Сейдаметова, С.О. Семеріков, Ю.В. Триус, Т.І. Чепрасова та ін.

Використання сучасних інтернет-технологій та способів вільного поширення інформації, як вважає певна частина освітянської спільноти, значно поліпшує і розширює сферу освіти, а також сприяє розвитку нової культури вільного доступу, обміну даними й спільної участі, котра майже без обмежень допускає користування знаннями і активну участь у їх створенні. Освітяни створюють багаті колекції навчальних матеріалів, які відкриті й безкоштовні для кожного користувача, і розробляють нові методики використання такого типу матеріалів у навчальному процесі. Цей освітянський рух називають відкритою освітою. Основний принцип відкритої освіти ґрунтується на засадах того, що кожен учасник освітнього процесу

повинен мати свободу використовувати, адаптувати, поліпшувати та поширювати освітні ресурси [2].

Розбудову відкритих освітніх ресурсів реалізують на різноманітних платформах. Успішність проекту вільної енциклопедії ***Bikinedii*** сприяла розповсюдженню та широкому використанню вікі-сайтів для різноманітних інтернет-проектів. На сьогоднішній день функціонує достатньо вікі-сайтів, що супроводжують навчальний процес ВУЗів України [3-5], наприклад:

- <http://wiki.tntu.edu.ua/> – «ТНТУ Вікі - відкриті знання та Навчання 2.0», Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя;
- <http://wiki.usic.org.ua/> – USIC Вікі (UKMA Student Internet Center), Національний університет «Київо-Могилянська Академія»;
- <http://wiki.kubg.edu.ua/> – Вікі Київського університету імені Бориса Грінченка;
- <http://wiki.lp.edu.ua/wiki> – Електронна енциклопедія «Львівської політехніки»;
- <http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/> – ***ВікіОсвіта*** мережеве об'єднання учасників навчально-виховного процесу.

Питання розбудови відкритих освітніх ресурсів навчальних закладів на основі вікі-технологій розглядаються у роботах дослідників: С.Р. Бабушко, Л.О. Варченко-Троценко, Г.Є. Гапиченко, Н.В. Герасименко, Н.В. Дягло, Е.Ю. Кулик, Н.В. Морзе, Е.Д. Патаракин, Л.Г. Петрова, Ю.О. Попова, Г.В. Стеценко, Т.В. Тарнавська, Г.В. Ткачук та інших.

У Кіровоградському державному педагогічному університеті (КДПУ) викладачі вивчали можливості сучасних вікі-сайтів для створення інформаційної складової відкритого освітнього середовища університету і обрали MediaWiki. Із квітня 2008 року розпочав свою роботу Вікі-портал КДПУ (<http://www.kspu.kr.ua/wiki>). Весною 2009 року було розгорнуто новий варіант вікі-сайту, який отримав назву Вікі-КДПУ (<http://wiki.kspu.kr.ua/>), на базі оновленої версії MediaWiki [5]. У вересні 2014 року запрацювала третя модифікація порталу на сучасній версії MediaWiki 1.23.2 (<http://wiki.kspu.kr.ua/>).

Статистика Вікі-КДПУ показує, що на серпень 2015 року у системі опубліковано 27 437 статей, зареєстровано 5482 користувачів і здійснено 10 422 991 переглядів. Тобто, утворилася значна за обсягом збірка навчально-методичних матеріалів, що є вільним інформаційним ресурсом українською мовою, та склалася спільнота із викладачів і студентів (5482 користувачів). Так як вікі-сайт доступний через інтернет, то освітній процес може розгортатися незалежно від часу і місця знаходження учасників. Легкість редагування вікі-статей робить можливим швидке структурне й змістовне оновлення текстів. Отже, можна стверджувати, що Вікі-КДПУ реалізує основні ідеї відкритої освіти.

Напрацювання педагогічного колективу КДПУ були представлені на IV Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра — 2013» (м. Київ). Рішенням конкурсної комісії Кіровоградському державному педагогічному університету імені Володимира Винниченка присуджена Золота медаль у конкурсі з тематичної номінації **«Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології»**.

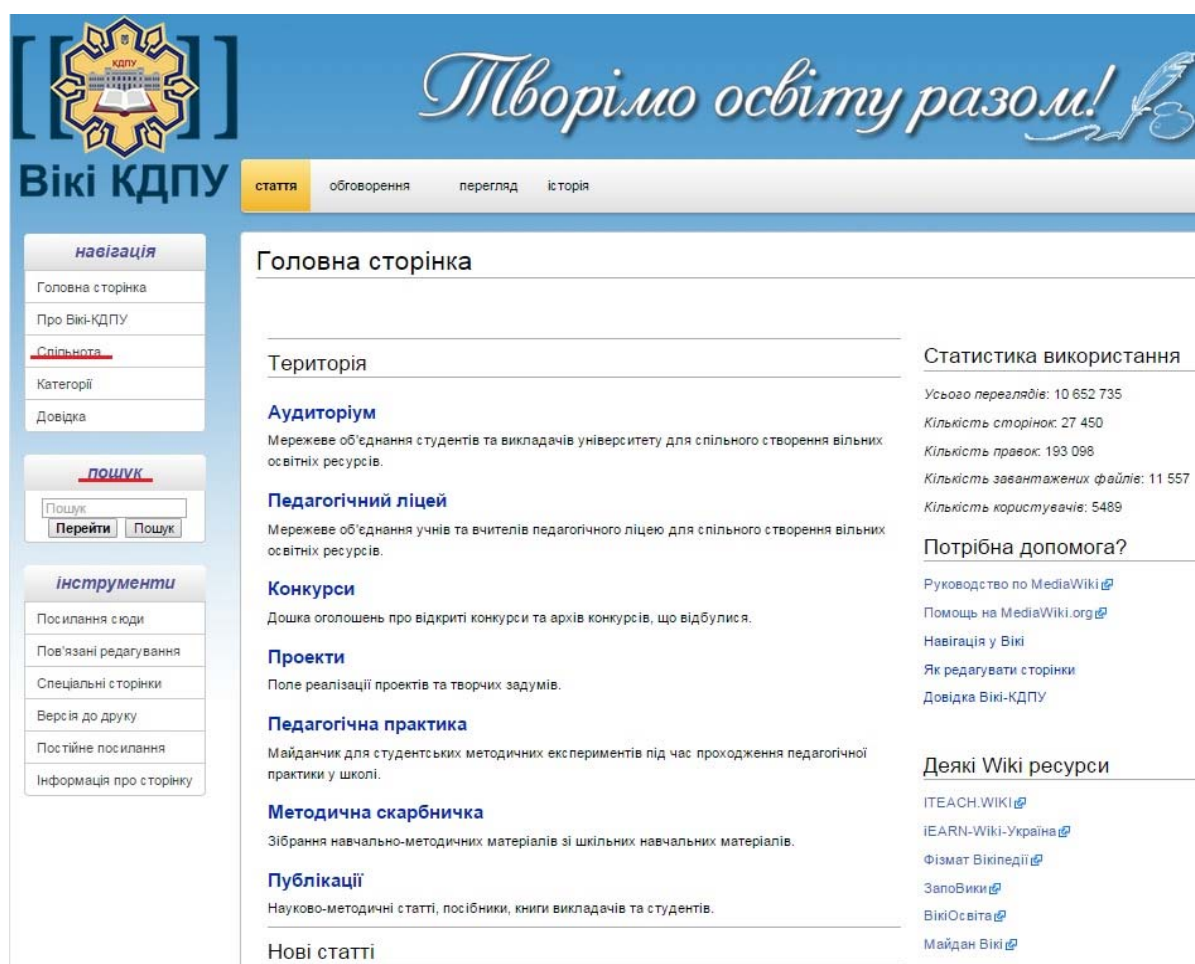
Вікі-КДПУ працює уже сім років, тому досвід облаштування сайту та використання його у навчальному процесі висвітлено у різних публікаціях. Загалом ресурс залучається для розв'язування таких освітніх задач, як персональний інформаційний менеджер (на особистих сторінках користувачів накопичуються посилання на власні розробки і статті); як засіб для організації спільної роботи над колективними проектами; як колективна електронна дошка, на якій може писати ціла група; як репозиторій колективного досвіду [3,5]. Але разом із широкими

перспективами залучення Вікі-КДПУ у навчально-виховний процес ставить перед педагогами ряд проблем:

- Як зручніше облаштувати інтерфейс Вікі-КДПУ для освітніх цілей?
- Як організувати користувачів у вікі-спільноту та координувати її діяльність?
- Як боротися із вандалізмом?
- Як використовувати вікі-середовище під час навчального процесу, при організації самостійної та проектної роботи студентів?

Метою статті є ознайомлення із досвідом використання вікі-середовища (Вікі-КДПУ) у навчальному процесі та зі шляхами вирішення проблем впровадження вікі-сайтів у Кіровоградському державному педагогічному університеті.

Облаштування Вікі-КДПУ (<http://wiki.kspu.kr.ua>) із 2008 року не припиняється і на 2015 рік головна сторінка ресурсу (мал. 1) має поділ на шість частин: «Територія», «Нові статті», «Останні Вікі події» (на малюнку 1 цю частину не видно), «Статистика використання», «Потрібна допомога?» та «Деякі Вікі ресурси». Назви частин чітко вказують, які відомості там розташовуються, крім частини «Територія». Розглянемо її детальніше.

Мал. 1. Головна сторінка Вікі-КДПУ

«Територія» Вікі-КДПУ має сім основних розділів: Аудиторіум, Педагогічний ліцей, Конкурси, Проекти, Педагогічна практика, Методична скарбничка та Публікації.

Розділ «Аудиторіум» призначений для підтримки вивчення різних навчальних дисциплін (мал. 2). У цьому розділі викладачі розміщують електронні навчальні курси,

проекти, навчальні матеріали, завдання для студентів і проводять онлайн консультації. У розділі розміщуються посилання на біля 100 навчальних курсів й проектів із різних дисциплін, на тренінги за 10 версією програми Intel «Навчання для майбутнього» та інші навчальні матеріали. Можна стверджувати, що «Аудиторіум» є основним розділом Вікі-КДПУ.

Розділ «Педагогічний ліцей» призначений для організації сумісної роботи учителів та учнів загальноосвітнього навчального заклад III ступеня «Педагогічний ліцей», який функціонує як структурний підрозділ КДПУ.

Розділ «Конкурси» призначений для проведення онлайн конкурсів, виставок та змагань. Традиційно із 2009 року проводиться «Он-лайн конкурс серед студентів КДПУ» на кращий навчальний проект створений під час навчання за програмою Intel «Навчання для майбутнього».

Розділ «Проекти» містить опис, завдання і студентські статті до навчальних проектів, які у даний час реалізуються. Із 2008 по 2015 роки було реалізовано біля 25 вікі-проектів.

Розділ «Педагогічна практика» призначений для підтримки студентів під час проходження педагогічної практики.

Розділ «Методична скарбничка» містить Вікі-посібники, Вікі-книги, методичні вказівки, розробки уроків тощо.

Розділ «Публікації» призначено для розміщення публікацій викладачів й студентів.

Отже, частина «Територія» є основною і містить посилання на більшість матеріалів, що були напрацьовані викладачами зі студентами.

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Аудиторіум

Загальноуніверситетські курси

Основи охорони праці (для студентів 4-го курсу)
 Охорона праці в галузі (для студентів 5-го та 6-го курсів)
 Завдання до лабораторних робіт з курсу "Основи інформатики та ІКТ" на базі ОС Ubuntu
 Завдання до лабораторних робіт з курсу "Основи інформатики та ІКТ" на базі ОС Windows
 КІТОН (для магістрантів КДПУ)

Фізико-математичний факультет

Обробка зображень та мультимедіа
 Unix-подібні операційні системи
 Системне програмування та операційні системи
 Навчальна обчислювальна практика
 Інформатика та програмування
 Історія інформатики
 Навчальна інформатична практика
 Програмування та підтримка веб-застосунків
 Програмування кросплатформених додатків засобами Java
 Комп'ютерні мережі та сучасні інформаційні мережі
 Інтернет-програмування
 Мови розмітки SGML/XML
 Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі (для студентів групи 54 фізико-математичного факультету)
 Загальна фізика. Механіка (Для студентів спеціальності "Фізика та інформатика")
 Фізика напівпровідників (Для студентів спеціальності "Фізика")
 Навчальний курс "Інтелектуальні інформаційні системи"
 Основи виробництва

Мал. 2. Розділ «Аудиторіум»

Як видно зі статистики у Вікі-КДПУ накопичилося 27 437 статей, більша кількість котрих створена на основі вікі-шаблонів. Вікі-шаблони відносять до стандартних інструментів MediaWiki й вони є спеціальним класом сторінок, вміст яких може динамічно підставлятися у текст статей, і є потужним засобом покращення організації вікі-статей. Сторінки шаблонів є повноцінними статтями і для них відведено власний простір імен «Шаблон:». Для оформлення статей у Вікі-КДПУ розроблено біля 50 різних шаблонів вікі-статей. Розглянемо найбільш уживані:

- «Шаблон:Персональна сторінка» (мал. 3) (для оформлення власної сторінки користувача-студента);
- «Шаблон:Персональна сторінка викладача» (для оформлення власної сторінки користувача-викладача);
- «Шаблон:Шаблон академічної групи» (для оформлення сторінки академічної групи);
- «Шаблон:Навчальний курс» (мал. 4) (для оформлення сторінки електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Головна сторінка курсу» (для оформлення головної сторінки електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Навігаційне меню до проекту» (для розробки навігаційного меню на сторінці електронного навчального курсу);
- «Шаблон:Шаблон проекту» (для оформлення студентської сторінки навчального проекту);
- «Шаблон:Сторінка проекту "Моє рідне місто або село"», «Шаблон:Сторінка проекту "Онлайн перекладач"», «Шаблон:Сторінка проекту "Текстові редактори онлайн"», «Шаблон:Сторінка проекту "Соціальні мережі"» (для оформлення студентської сторінки до відповідного проекту);
- «Шаблон:Опис Портфолію і його складових.10 версія», «Шаблон:Вікі-стаття учня» (для створення проектів за 10 версією програми Intel «Навчання для майбутнього»).

Вікі КДПУ [шаблон](#) [обговорення](#) [перегляд](#) [історія](#)

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук: [Перейти](#) [Пошук](#)

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Шаблон:Персональна сторінка

Увага! Ви зайшли до шаблону.

Не пишіть нічого та не редагуйте матеріал на цій сторінці!
Для створення статті на основі цього шаблону використайте команду `{{subst:Шаблон:Персональна сторінка}}`

Зміст [\[сховати\]](#)

- 1 Про себе
- 2 Мої інтереси
- 3 Проекти в яких беру участь
- 4 Мої роботи

Про себе

.....

Мої інтереси

....

Проекти в яких беру участь

В цьому розділі розміщуються посилання на проекти, в яких ви берете участь.

Мої роботи

В цьому розділі розміщуються посилання (внутрішні та зовнішні) на ваші роботи, додається короткий опис.

Мал. 3. «Шаблон:Персональна сторінка»

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук: [Перейти](#) [Пошук](#)

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Шаблон:Навчальний курс

Увага! Ви зайшли до шаблону.

Не пишіть нічого та не редагуйте матеріал на цій сторінці!
Для створення статті на основі цього шаблону використайте команду `{{subst:Шаблон:Навчальний курс}}`

Зміст [\[показати\]](#)

Назва курсу [\[ред.\]](#)

.....

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень:

Мета та завдання навчального курсу [\[ред.\]](#)

Мета

Завдання

У результаті вивчення навчального курсу студент повинен знати:

вміти:

Робоча програма курсу [\[ред.\]](#)

Автор (автори) курсу [\[ред.\]](#)

Посилання на сторінки авторів

Учасники [\[ред.\]](#)

Сторінка координування курсу "Назва навчального курсу" викладач

Мал. 4. «Шаблон:Навчальний курс»

До складу стандартних інструментів MediaWiki не входять засоби для утворення спільнот. У Вікі-КДПУ для фіксації користувачів (вікі-спільнота КДПУ) облаштовано

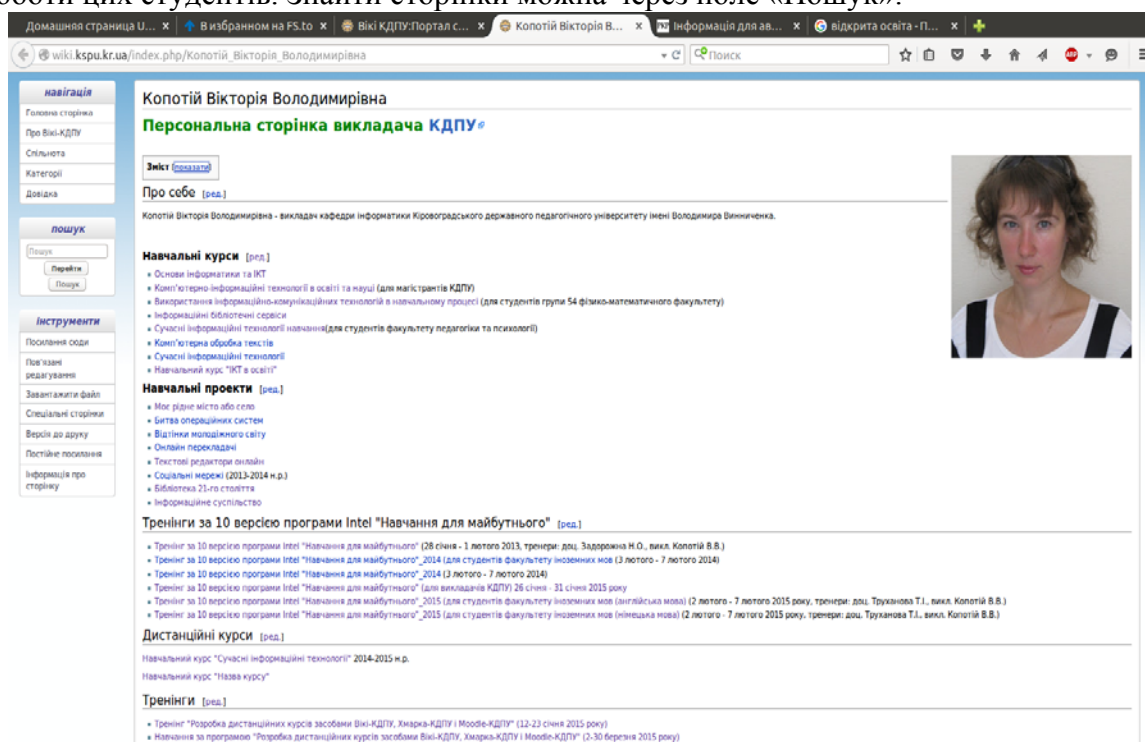
розділ «Спільнота» на панелі «навігація» (мал. 1). У вікі-спільноту об'єднані три групи «Викладачі», «Студенти» та «Випускники». Група «Студенти» поділяється на факультети і академічні групи (для швидкого пошуку потрібного користувача).

Усім учасникам вікі-спільноти КДПУ рекомендовано реєструватися під справжнім іменем, щоб легко було ідентифікувати особу автора того чи іншого матеріалу, коментаря або редагування. Незареєстрованим користувачам не можна вносити зміни у статті Вікі-КДПУ.

Кожний зареєстрований користувач MediaWiki має власну сторінку користувача. У середовищі Вікі-КДПУ вона виконує функції електронного портфоліо, де учасник публікує посилання на свої роботи, за якими легко потрапити на потрібний матеріал, можна його переглянути, оцінити та прокоментувати. Для швидкого та зручного оформлення власних сторінок використовується «Шаблон:Персональна сторінка» та «Шаблон:Персональна сторінка викладача».

Наприклад, власна сторінка викладача кафедри інформатики Копотій Вікторії Володимирівни (розділ «Спільнота» на панелі «навігація» із групи «Викладачі фізико-математичного факультету» учасник «Копотій Вікторія Володимирівна») розроблена за відповідним шаблоном і містить посилання на навчальні курси, проекти, тренінги, дистанційні курси тощо (мал. 5).

Прикладом власних сторінок користувачів-студентів є «Користувач:Фоменко Анастасія» (мал. 6) та «Користувач:Альона Любченко» (мал. 7), які теж утворені за відповідним шаблоном і містять посилання на навчальні курси, проекти, та творчі роботи цих студентів. Знайти сторінки можна через поле «Пошук».

Мал. 5. Власна сторінка викладача Копотій Вікторії Володимирівни

Вікі КДПУ

сторінка користувача обговорення перегляд історія

навігація

Головна сторінка

Про Вікі-КДПУ

Спільнота

Категорії

Довідка

пошук

Пошук

Перейти Пошук

інструменти

Посилання сюди

Пов'язані редагування

Внесок користувача

Журнали

Спеціальні сторінки

Версія до друку

Постійне посилання

Інформація про сторінку

Користувач:Фоменко Анастасія

Студентка 6 курсу факультету іноземних мов.

Проекти в яких беру участь

В цьому розділі розміщуються посилання на проекти, в яких ви берете участь.

Мої роботи

Стаття до проекту "Інформаційне суспільство" Фоменко Анастасії.

Календар

Заявка

Презентація Життя в інформаційному суспільстві

Пост у Blogger

Study Stack English antonyms

Тест з перевірки базових знань з англійської мови

Опитувальник "Інформаційне суспільство"

Відео з YouTube Відео з Google Disk

Slide Share Презентація

Аналіз Концепту Жінка Scribd

закладки BobrDobr

Посилання на коментар bobrdobr

Мал. 6. Власна сторінка «Користувач:Фоменко Анастасія»

Вікі КДПУ

сторінка користувача обговорення перегляд історія

навігація

Головна сторінка

Про Вікі-КДПУ

Спільнота

Категорії

Довідка

пошук

Пошук

Перейти Пошук

інструменти

Посилання сюди

Пов'язані редагування

Внесок користувача

Журнали

Спеціальні сторінки

Версія до друку

Постійне посилання

Інформація про сторінку

Користувач:Альона Любченко

Зміст [показати](#)

Про себе

Любченко Альона – студентка 61 (602) групи факультету іноземних мов Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка

Мої інтереси

Іноземні мови, література, музика, фільми...

Проекти в яких беру участь

Проект "Інформаційне суспільство"

Мої роботи

Портфоліо навчального проекту Любченко Альони, 2015

Стаття до проекту

Питальник про визначення суспільної думки

Питальник оцінювання навчальних потреб учнів

Тест для поточного оцінювання учнів

Паперові книги vs. Електронні книги

Таблиця ЗХД

Блог "Щоденник навчання"

Presentation

Стаття до проекту "Інформаційне суспільство" Любченко Альони Валеріївни.

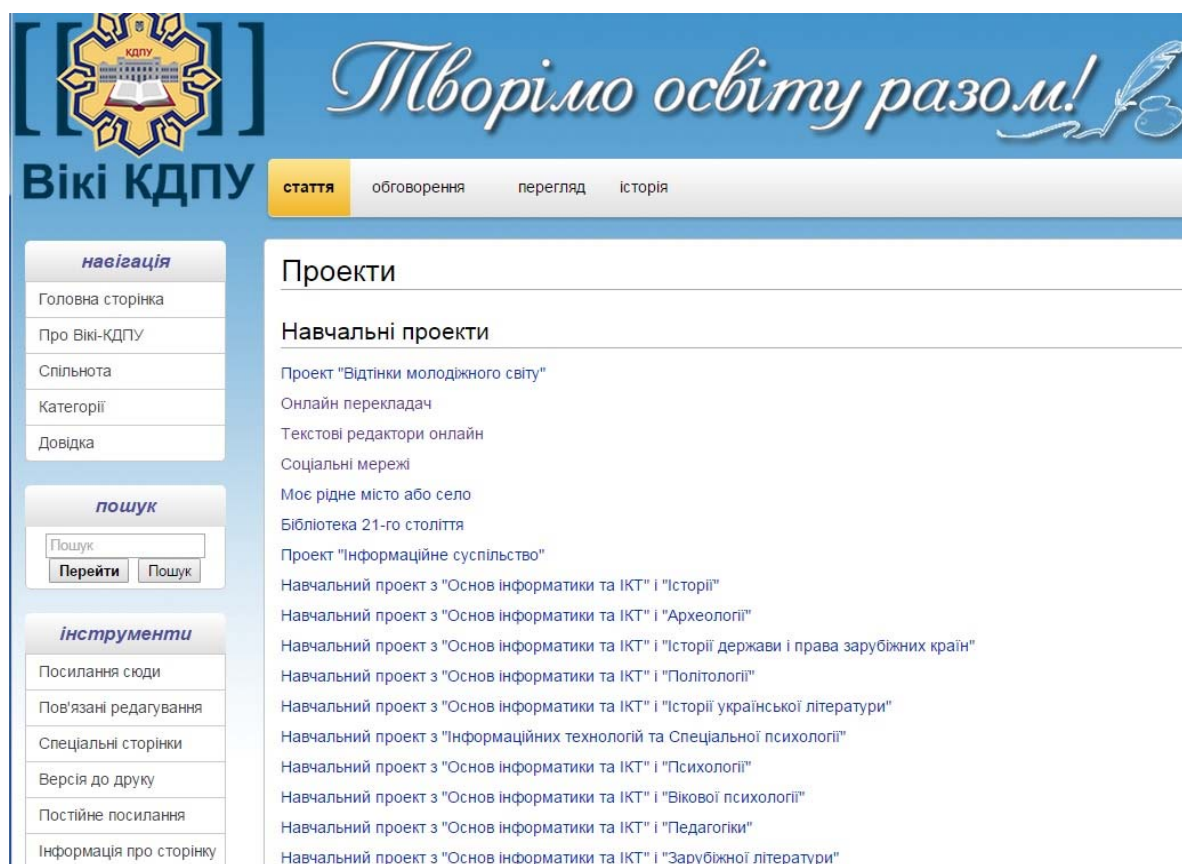

Мал. 7. Власна сторінка «Користувач:Альона Любченко»

Важливою складовою сучасного освітнього е-середовища є можливість онлайн спілкування між викладачем і студентами. У навчальних електронних курсах на Вікі-КДПУ спілкування організовується за допомогою додаткової сторінки зі списком учасників у розділі «Учасники» на основній сторінці «Сторінка координування курсу» (мал. 4). Наприклад, у розділі «Аудиторіум» (мал. 2) у курсі «Використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі» є сторінка із творчими роботами студентів «Портфоліо навчальних проектів студентів 54 групи фізико-математичного факультету (2014-2015 н.р.)», на якій обравши «Портфоліо навчального проекту Борового Дмитра» можна на закладці «обговорення» переглянути спілкування між викладачем та студентом. Зазвичай, на закладці «обговорення» вікі-статті розміщуються коментарі й зауваження до її тексту, може розгортатися дискусія стосовно змісту статті. Якщо виникають питання або претензії, то вони публікуються саме тут.

Популярність вікі-сайтам принесла повна свобода редагування статей. Звичайно, це викликає певні проблеми, адже зміни можна вносити з різними цілями і можливі випадки, коли хтось навмисно псує матеріали або розміщує інформацію, яка неприпустима на освітньому ресурсі (так званий «вікі-вандалізм»). У Вікі-КДПУ використовуються усі стандартні інструменти MediaWiki для захисту від вандалізму. Крім того, для обмеження кола активних авторів статей можливість реєстрації у Вікі-КДПУ була надана тільки студентам та викладачам КДПУ. Такі заходи значно спростили спостереження за якістю контенту сайту. Слід відмітити, що серед наших студентів не були зафіксовані акти вандалізму. Ми цей факт пояснюємо тим, що робота у Вікі-КДПУ сприяє формуванню нової культури вільного доступу, обміну даними й спільної участі та інформаційної культури загалом.

Використовуючи описані вище способи організації студентів у вікі-спільноті й засоби для спілкування на Вікі-КДПУ зручно реалізовувати навчальні проекти та електронні курси. На головній сторінці у розділі «Проекти» (мал. 8) розміщені посилання на проведені вікі-проекти. Розглянемо деякі.

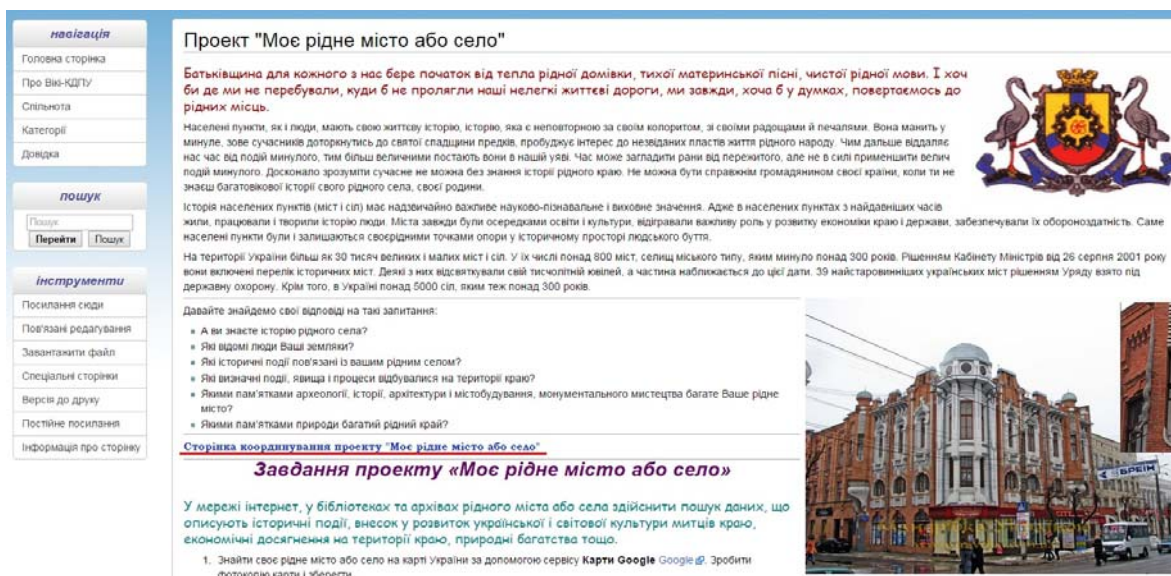
Мал. 8. Розділ «Проекти»

Проект «Моє рідне місто або село» (мал. 9)

Перед студентами стояла задача у мережі інтернет, у бібліотеках та архівах рідного міста або села здійснити пошук даних, що описують історичні події у рідному місті або селі, внесок у розвиток української і світової культури митців краю, економічні досягнення на території краю, природні багатства тощо. Створити статтю на Вікі-КДПУ, у якій висвітлити результати пошукової роботи та власні враження за зразком «Шаблон:Сторінка проекту "Моє рідне місто або село"». Посилання на цю статтю розмістити на власній сторінці користувача у розділі «Мої роботи» та на спеціальній сторінці координування проекту (мал. 9).

Результатом роботи студентів стала збірка статей із історії міста Кіровоград та сіл й містечок Кіровоградської області. Наведемо приклади найбільш цікавих вікі-статей, що були створені студентами в рамках цього проекту (треба відмітити, що назви статей у Вікі-КДПУ наводяться у лапках, і студенти їх складали самостійно):

- історія м. Кіровограда «Проект "Моє рідне місто або село" (Бабак Дмитро)» та «Проект "Моє рідне місто або село" (Полулях Яна)»;
- історія м. Кам'янка «Стаття до проекту: "Моє рідне місто або село" Чернишенко Анни»;
- історія м. Миргород «Стаття до проекту "Моє рідне місто або село" Лекініна Віталія.»;
- історія м. Олександрія «Стаття до проекту "Моє рідне місто або село" Дмитрієвої Ольги»;
- історія м. Олександрівка «Стаття до проекту "Моє рідне місто або село" Інни Пшеничної»;
- історія м. Устинівка «Проект "Моє рідне місто або село" (Неспельська Юлія)».

Мал. 9. Сторінка проекту «Мое рідне місто або село»

Проект «Текстові редактори онлайн» (мал. 10)

Основним завданням проекту було дослідження сучасних онлайн-текстових редакторів, а саме, установлення приблизної кількості таких програмних продуктів, визначення критеріїв їх оцінювання, добір за критеріями трьох продуктів та вивчення їхніх інструментів для обробки текстів. Результати дослідження і висновки із визначенням переваг й недоліків онлайн-текстових редакторів були опубліковані студентами у вікі-статтях.

Так як проект «Текстові редактори онлайн» реалізується зі студентами на Вікі-КДПУ із 2011 року, то за цей час утворилася збірка статей із порівнянням сучасних онлайн-текстових редакторів. Наведемо приклади найбільш цікавих вікі-статей за 2014-2015 н.р.:

- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Чернишенко Анни»;
- «Сторінка проекту "Текстові редактори онлайн" Тай Олександра»;
- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Лісевич Олени»;
- «Сторінка проекту "Текстові редактори онлайн" Патової Віри»;
- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Іванченко Євгенія»;
- «Стаття до проекту "Текстові редактори онлайн" Шевчук Оксани».

Реалізація описаних вище проектів відбувається у рамках навчальних дисциплін, а наступний приклад демонструє як можна вивчати навчальний курс залучаючи Вікі-КДПУ до кожної теми.

Навчальний курс «Основи Linux» (мал. 11)

Сторінка курсу «Основи Linux» має розділи: «Теоретичний матеріал», «Статті студентів за самостійним вибором тем» й «Завдання до лабораторних робіт». Під час вивчення кожної теми студентам надається вільний доступ до завдань лабораторних робіт, до теоретичного матеріалу, який вони доповнюють та оновлюють, і обов'язково створюють вікі-статтю самостійно обираючи тему. На сьогоднішній день зусиллями студентів утворено добірку навчальних матеріалів до курсу та «Вікі-посібник "Операційна система Linux"».

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Текстові редактори онлайн

Навіщо потрібно створювати документи у браузері, коли для цього є офлайн-редактори документів для персонального комп'ютера? Ось, як мінімум, 7 причин:

1. Частковий або повний перехід з платного програмного забезпечення на безкоштовне.
2. Доступ до власних онлайн документів з будь-якого комп'ютера, що має доступ до мережі інтернет.
3. Незалежність онлайн редактора від операційної системи.
4. Для користування редактором-онлайн комп'ютер користувача не обов'язково повинен мати високі характеристики апаратного та програмного забезпечення.
5. Можливість доступу до одного документу двома або більше користувачами.
6. Система контролю версій дозволить Вам повертатися до попередніх версій файлу.
7. Можливість інтеграції онлайн документів в інші ресурси мережі інтернет.

Як визначити якісний перед вами онлайн-текстовий редактор чи ні? Звичайно, за різноманітними інструментами для обробки тексту, що він пропонує. Ось для прикладу три офісні пакети онлайн:

- www.zoho.com - онлайн офісний пакет;
- docs.google.com - онлайн офісний пакет;
- redactor-online.ru - онлайн редактор текстів.
- <http://galatweb.ru/index.php/web-instrumenty/tekstoviy-redaktor-onlajn>
- <http://whoyouglue.ru/texts/internet-editor/>

Спробуйте скористатися кожним з них і оцініть якість обробки текстів. Які переваги та недоліки онлайн текстових редакторів?

Сторінка координавання проекту "Текстові редактори онлайн"

Завдання проекту «Текстові редактори онлайн»

1. Обрати три онлайн текстових редакторів. Якщо програмний продукт є частиною офісного пакету онлайн, то скласти список цих програм (заповнити таблицю 1).

Наприклад, заповнена Таблиця 1:

Назва	Google Документи	Текстовий редактор он-лайн 2	Текстовий редактор он-лайн 3
URL-адреса	docs.google.com		
Компоненти офісного пакету:	Текстовий редактор		
	Редактор презентацій		
	Електронні таблиці		
	Редактор форм		
	Редактор малюнків		

2. Дослідити можливості кожного редактора:

Мал. 10. Сторінка проекту «Текстові редактори онлайн»

навігація

- Головна сторінка
- Про Вікі-КДПУ
- Спільнота
- Категорії
- Довідка

пошук

Пошук

інструменти

- Посилання сюди
- Пов'язані редагування
- Завантажити файл
- Спеціальні сторінки
- Версія до друку
- Постійне посилання
- Інформація про сторінку

Основи Linux

Теоретичний матеріал [ред.]

1. Виникнення Linux.
 1. Історія Unix.
 2. Історія Linux.
 3. Створення ядра нової системи Лінусом Торвальдом.
 4. Linux на сучасному етапі розвитку.
 5. GPL GNU.
 6. Переваги й недоліки Linux.
 7. Дистрибутиви Linux.
2. Початок роботи з системою.
 1. Завантаження, перезавантаження системи.
 2. Процедура Login.
 3. Віконні менеджери Gnome, KDE
3. Файлова система ext.
 1. Файли і їх імена в Linux.
 2. Каталогів.
 3. Призначення основних системних каталогів.
 4. Типи файлів.
4. Основні команди Linux. Команди роботи з файлами. Інформаційні команди.
 1. [man](#).

Мал. 11. Сторінка курсу «Основи Linux»

Під час вивчення дисципліни «Основи Linux» із використанням електронного навчального курсу Вікі-КДПУ залучається як засіб для організації спільної роботи над колективними проектами (наповнення розділу «Теоретичний матеріал») і як репозиторій колективного досвіду («Статті студентів за самостійним вибором тем»).

Можна стверджувати, що продуктом цієї сумісної навчальної співпраці, яка тривала з 2011 року, став «Вікі-посібник "Операційна система Linux"».

Як видно з малюнку 2 на Вікі-КДПУ уже реалізовано багато електронних навчальних курсів й проектів і кожний з них має свої певні тонкощі й відмінності в організації діяльності студентів. У рамках освітнього процесу викладачі зі студентами створюють на Вікі-КДПУ різного роду посібники й підручники, реалізують навчальні курси й творчі проекти, публікують завдання й довідкові матеріали для підтримки вивчення різних дисциплін. Семирічний досвід функціонування вікі-сайту показує, що Вікі-КДПУ сформувалася як інформаційна складова відкритого освітнього середовища університету і її залучення підвищує ефективність навчального процесу.

На сьогоднішній день проект залишається відкритим для нових ідей. Ми сподіваємося, що і надалі «наша Вікі», основна політика якої ґрунтується на принципах відкритої освіти, буде удосконалюватися й розширюватися завдяки сумісним зусиллям вікі-спільноти КДПУ, а саме, викладачів, студентів і наших випускників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Martin Ebner, Michael Kickmeier-Rust, Andreas Holzinger. Utilizing Wiki-Systems in higher education classes: a chance for universal access? Universal Access in the Information Society. November 2008, Volume 7, Issue 4, pp 199-207
2. Melissa Cole. Using Wiki technology to support student engagement: Lessons from the trenches. Computers & Education. Volume 52, Issue 1, January 2009, Pages 141–146.
3. Болілий В.О., Копотій В.В. Інформаційно-комунікаційний простір Кіровоградського державного педагогічного університету // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць /Редрада. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – № 15 (22). – С. 126-130.
4. Варченко-Троценко Л. О. Формування навичок ефективної співпраці студентів під час використання Вікі-порталу [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, Л. О. Варченко-Троценко // Інформаційні технології і засоби навчання. – Т. 40 - № 2. – 2014. – С.92-106. – Режим доступу до ресурсу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index#.U32ne1Nf3dI>.
5. Копотій В.В. Вікі-портал Кіровоградського державного педагогічного університету // Комп'ютер у школі та сім'ї – 2011. – №5. – С. 14-16.

WIKI PORTAL AS PART OF OPEN E-LEARNING ENVIRONMENT OF THE MODERN UNIVERSITY

Vasyl O. Bolilyi

Candidate of Science (Ph.D.), Assistant Professor at the Department of Informatics
The Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University, Kirovohrad, Ukraine
basilb@kspu.kr.ua

Viktoriia V. Kopotiy

Lecturer at the Department of Informatics
The Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University, Kirovohrad, Ukraine
vkopotiy@kspu.kr.ua

Abstract. The paper describes methods of using wiki technology for the formation of the Open University educational environment that is innovative and promising. Such aspects are considered as the experience of building University's wiki website, the interface design, the collection of wiki articles templates, designed by instructors, and the way teachers and students are linked together as a wiki-community. Successful wiki-projects are analyzed as a form of common learning activity of the University students. Such type of learning makes possible the realization of research / information-searching / creative tasks of different formats and aims.

Keywords: open education; e-learning environment of the university; wiki technology; wiki site; wiki project.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Martin Ebner, Michael Kickmeier-Rust, Andreas Holzinger. Utilizing Wiki-Systems in higher education classes: a chance for universal access? Universal Access in the Information Society. November 2008, Volume 7, Issue 4, pp 199-207
2. Melissa Cole. Using Wiki technology to support student engagement: Lessons from the trenches. Computers & Education. Volume 52, Issue 1, January 2009, Pages 141–146.
3. Bolilyi V.O., Kopotiy V.V. Kirovohrad State Pedagogical University Information and Communication Space // National Pedagogical Dragomanov University Scientific Journal. Series No 2. Computer-oriented training system: Collected Works / Editorial Board. – K.: NPU Dragomanov, 2015. – No 15 (22). – P. 126-130 (in Ukrainian).
4. Varchenko-Trocenko L.O. Formation of Students' Effective Cooperation Skills Basing on Usage of Wiki-portal [online] / N.V. Morze, L.O. Varchenko-Trotsenko // Information Technologies and Training Resources. – Vol. 40 — No 2. – 2014. – P. 92-106. – Available from: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index#.U32ne1Nf3dI> (in Ukrainian).
5. Kopotiy V.V. Kirovohrad State Pedagogical University Wiki portal // Computer in School and Family – 2011. – No 5. – P. 14-16 (in Ukrainian).